

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **N. P. T.,** zast. Mgr. Zdeňkem Honzíkem, advokátem, se sídlem v Plzni, Plynární 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 8. 2004, č. j. 32 Az 3/2004 - 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 11. 3. 2004, č. j. OAM-693/VL-10-05-2004, byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“). Správní orgán v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu byla snaha žalobce o legalizaci pobytu na území ČR. Správní orgán dospěl k závěru, že v průběhu řízení nebyla shledána žádná skutečnost, která by vedla k závěru, že žadatel splnil podmínky pro udělení azylu podle § 12. Tím byly podle názoru žalovaného splněny podmínky ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Proti citovanému rozhodnutí podal žalobce opravný prostředek (žalobu), ve které žalovanému vytýkal porušení § 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), neboť se jeho žádostí o udělení azylu nezabýval odpovědně a svědomitě, § 32 odst. 1 správního řádu, když žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí; § 46 správního řádu, neboť napadené rozhodnutí není v souladu se zákony a nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci; § 47 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce nepřesvědčilo o jeho správnosti a o postupu správního orgánu, který nevzal v úvahu veškeré skutečnosti vztahující se k jeho případu a nevypořádal se v rozhodnutí se všemi provedenými důkazy, § 12 zákona o azylu, neboť žalobce se domníval, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 zákona o azylu a konečně § 91 zákona o azylu, neboť byl toho názoru, že se na něj vztahují překážky vycestování. Pokud šlo o skutkové důvody, odkázal žalobce na svoji žádost o udělení azylu a ostatní spisový materiál vztahující se k jeho žádosti o udělení azylu. Žalobce proto navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 27. 8. 2004, č. j. 32 Az 3/2004 - 23, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Konstatoval obsah správního spisu, a dále uvedl, že z uvedeného je podle jeho názoru zcela zřejmé, že důvody uváděné žalobcem nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu taxativně uvedené v § 12 zákona o azylu. Krajský soud se zcela ztotožnil s posouzením situace a odůvodněním napadeného rozhodnutí, tak jak je učinil žalovaný. Uvedl, že snahu žalobce o legalizaci pobytu na území ČR jako jediný důvod jeho žádosti o azyl, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu. Konstatoval, že nelze souhlasit s námitkou žalobce ohledně porušení § 91 zákona o azylu, a to vzhledem ke skutečnosti, že v souladu s ustanovením § 28 zákona o azylu je správní orgán povinen o této překážce rozhodnout pouze v případě, že bude vydáno rozhodnutí o udělení či odnětí azylu. Dodal, že řízení před krajským soudem nepřineslo žádné zásadní skutečnosti, v důsledku kterých by mohlo dojít ke změně v posouzení žádosti žalobce. Z těchto důvodů dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Proti rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost a namítal v ní důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Uvedl, že ze spisového materiálu žalovaného je zřejmé, že pro opuštění domovského státu stěžovatele vedly důvody, které lze označit jako důvody humanitárního charakteru, přičemž správní orgán se omezil toliko na důvody ekonomické, z nichž vyvodil závěry pro neudělení azylu. Dále uvedl, že ve spisovém materiálu absentují veškeré rozhodné skutečnosti, které mají zásadní vliv na objektivní rozhodování soudu, tudíž se jedná o neobjektivní posouzení shromážděných listinných podkladů. Tím mohlo dojít podle názoru stěžovatele i k nesprávnému vyvození závěrů v dané věci. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. odkladný účinek, a dále, aby rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný správní orgán popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domníval, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný dále uvedl, že v případě stěžovatele nebyly dány žádné zvláštní zřetele hodné důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Úmrtí rodinného příslušníka je jistě pro stěžovatele velice nepříjemnou skutečností, avšak nelze ji podřadit pod důvody udělení azylu. Pro řízení o kasační stížnosti odkázal na správní spis. Žalovaný konstatoval,

že považuje kasační stížnost za neopodstatněnou, stejně tak návrh na přiznání jejího odkladného účinku, a proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává právních důvodů kasační stížnosti vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12. Podle ustanovení § 16 odst. 2 cit. zákona lze takové rozhodnutí vydat nejpozději do 30ti dnů od zahájení řízení o udělení azylu.

Nejvyšší správní soud v předmětné věci z obsahu správního spisu zjistil, že stěžovatel podal dne 2. 2. 2004 žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že mu zemřel otec před mnoha lety, matka v roce 2003. Ve Vietnamu zůstal úplně sám a na radu známých se rozhodl odjet do ČR. Tady by chtěl žít, pracovat a oženit se. Nyní žádá o azyl, aby si legalizoval pobyt v ČR. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu na území ČR ze dne 26. 2. 2004 stěžovatel uvedl tytéž skutečnosti. Dále uvedl, že ve své vlasti se ničeho neobává, žádné problémy se státními orgány v zemi původu neměl. Na závěr podotkl, že nechce nic dodat či doplnit.

Z výše uvedeného tedy plyne, že správní orgán umožnil stěžovateli v průběhu správního řízení vyjádřit se ke všem důvodům, pro něž žádá o azyl, a měl tedy poté dostatek podkladů pro posouzení stěžovatelovy žádosti. Nelze tedy souhlasit s tvrzením stěžovatele uvedeným v kasační stížnosti o tom, že správní orgán neshromáždil dostatek důkazů pro objektivní rozhodnutí ve věci, neboť z výše uvedeného plyne opak. Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatelem uplatněné důvody jsou natolik určité a konkrétní, že z nich bylo možno učinit závěry uvedené ve výroku a odůvodnění napadeného rozhodnutí. V tomto směru

je nutno připomenout, že správní orgán sice musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho důvodem předestřít důvody, pro které je azyl obvykle poskytován (shodně též rozsudek NSS 5 Azs 26/2003 ze dne 25. 11. 2003).

Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s názorem vysloveným v odůvodnění napadeného rozsudku, totiž s tím, že žalobce sám označil okruh důvodů, pro které azyl žádá, za uzavřený, a ani k výslovnému dotazu nic nedoplnil. Netvrdil-li tedy stěžovatel jiné skutečnosti než ty, které byly správním orgánem zhodnoceny jako důvody ekonomické a snaha o legalizaci pobytu, byl závěr žalovaného o naplnění podmínek daných ustanovením § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu pro zamítnutí jeho žádosti jako zjevně nedůvodné, správný. Nejvyšší správní soud tak nesouhlasí ani s námitkou stěžovatele, spočívající v tvrzení, že soud rozhodoval na základě nejen neúplných zjištění skutečností, ale i na základě nekompletního spisového materiálu. Ostatně stěžovatel ani neuvedl, v čem jsou skutečnosti neúplně zjištěné a v čem tuto nekompletnost spisového materiálu spatřuje. Nejvyšší správní soud tedy v posuzované věci neshledal tvrzený důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b), když neshledal ani nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K námitce ohledně humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu Nejvyšší správní soud podotýká, že správní orgán na případ stěžovatele použil tzv. zkráceného řízení o azylovém právu, uplatňovaného na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Ve výroku napadeného rozhodnutí totiž žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou, protože žadatel uvedl pouze ekonomické důvody a snahu o legalizaci pobytu. Uvedené posouzení ve svých důsledcích znamená, že neprobíhal proces dokazování o tom, zda byly splněny podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu. Jestliže se správní orgán nezabýval meritorně posouzením toho, zda byla či nebyla naplněna skutková podstata ustanovení § 12 zákona o azylu, pak se nemusel zabývat ani splněním podmínek ustanovení § 14 zákona o azylu.

Pro stěžovatele z toho však vyplývá, že v případě, kdy jeho žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, nemůže se v řízení o kasační stížnosti dovolávat posouzení azylu podle § 14 zákona o azylu (stejně, jako by se nemohl dovolávat posouzení azylu podle § 12 zákona o azylu), neboť o této formě azylu nemohlo být v tomto typu řízení rozhodnuto.

Jak již bylo výše uvedeno, Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s právním posouzením věci žalovaným a potažmo i krajským soudem. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti nelze akceptovat jako důvody pro udělení azylu, neboť v jeho případě se nejedná o splnění azylově relevantních ustanovení zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud k výše uvedenému dodává, že smyslem práva azylu je poskytnout žadateli ochranu. Nejde však o ochranu před jakýmikoliv negativními jevy v zemi původu. Nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Vždy je třeba se zabývat podstatou tvrzených důvodů pro udělení azylu, kterými jsou v případě stěžovatele zejména důvody ekonomické a snaha o legalizaci pobytu. Tyto důvody však nelze považovat za důvody azylově relevantní.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že posouzení právních otázek soudem nepovažuje za nesprávné a důvod tvrzený stěžovatelem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel s podanou kasační stížností úspěch neměl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu